

Director: Mihail Russu
 Girant resp: Dr. Ion Frunză

POPORULUI
 Organ zilnic de știri și informațiuni

Redacția și Administrația
 ARAD, Str. Eminescu 3.

Legalitate pripită.

E știut faptul, că, pentru ziua de 20 Martie a. a. a fost fixat examenul de definitivat al învățătorilor, pe întreaga țară. Acest examen în loc de a se ține în fiecare reședință de județ, a fost fixat în orașele de reședință ale celor 26 de Inspectorate școlare. Până aci n'ar fi nimic de zis, invocându se cunoscutul cântec, devenit obședant, „economii bugetare”. S'a întâmplat însă altceva, cu totul surprinzător. Din totalul candidaților — anunțați de către Revizoratele școlare, să se prezinte la acest examen — comisiile examinatorii, au respins peste 70%, din acest total!

Să zicem totuș, că, motivele respingerii ar fi fost absolut legale, dar de ce intrarea în forma stricală a legalității nu a fost afișată, din timp, pentru a se înlătura deplasările inutile și prea costisitoare, economiilor bugetare ale învățătorilor?

Suntem pentru intrarea în cea mai stricală legalitate, dar nu o legalitate pripită și neumană, ci bine chibzuită și afișată din timp. Nu de alt, dar legătura cazurilor nu poate fi pricepută, în forma ei reală, și primește, forțat, un accent de prigoană, de unde pleacă, în mod spontan, fermentul nemulțumirilor, în anumite păuri sociale. Ne facem o datorie de drept a expune celor vizajați, acest caz, ale cărui urmări numai fericite nu pot fi, fiind vorba aci de „apostolii satelor”.

Soarta funcționarilor

Vom continua să scriem despre această clasă de proletați intelectuali. Mai ales vom arăta starea unei categorii de funcționari inferiori; cari în situația în care se găsesc, nici măcar nu culează să și ridice cuvântul mai energic pentru apărarea drepturilor lor. Și durere, din această categorie de funcționari sunt foarte mulți.

Cine se interesează de această chestiune, să se intereseze la Primărie, la Prefectura Poliției și la alte instituții, unde funcționarii sunt plătiți din bugetul statului, ori de către alte autorități publice. Situația aceasta este aproape generală în întreaga țară.

E, oare, legal și drept ca unii funcționari, după mulți ani de serviciu, funcționează încă și acum ca simpli impiegați stagiați? Sunt funcționari pe la unele instituții de stat cari sunt angajați imediat după încheierea României actuale și cari nici până azi n'au trecut peste gradul de, cel mult impiegt cl. I. Ori după 9—10 ani de serviciu să stujești cu 3000—3500 Lei, credem că e mai mult de cât ridicol.

Mai e însă o chestiune. Se găsesc instituții, unde funcționarii superiori se bucură de toate înălțările în grad și clase, prevăzute de statul funcționarilor publici, până când la aceleași servicii, funcționarii inferiori nu pot fi înaintați pe motivul că în bugetul statului nu sunt prevăzute sumele necesare pentru salarizarea lor, decât numai pentru gradul în care au fost angajați.

De ce se fac aceste nedreptăți funcționarilor mici în genere, atunci când cei superiori sunt favorizați, nu vrem s'o discutăm. Ne gândim însă la un lucru. Oare nu se intenționează înlocuirea lor. — după ani și ani

de serviciu, — cu absolvenții de școli superioare, pe motivul că pot fi înlocuiți cu oamenii diplomați? — Universitățile voră în fiecare an mii și mii de absolvenți, mai ales facultatea de drept și ar fi bine să și reguleze fiecare situația conform prevederilor legii, — mai înainte de ce ar fi înlocuiți.

Statul are datoria să și respecte legile și angajamentele luate față de cetățenii săi.

După „Scrisoarea pierdută” la Arad

Di Liviu Rebreanu, directorul Teatrului Național, drept mulțumire pentru cinstea făcută orașului nostru de a trimite echipa Naționalului, care a jucat recent la Arad „Scrisoarea pierdută”, a primit din partea primăriei orașului nostru următoarea telegramă: Primăria și populația orașului Arad vă felicită și vă mulțumește pentru fericita inițiativă de a ne trimite fruntașii scenei românești să ne procure o adevărată sărbătoare artistică națională prin reprezentarea strălucitoare a piesei „Scrisoarea pierdută”. Primarul orașului Arad dr. Luțai.

Biserica alături de noi

Înțeleptul Seneca spune că multe lucruri ni se par grele nu atât pentru faptul că în adevăr sunt grele, ci fiindcă nu voim să facem începutul lor.

Voința fermă a lui Mihail Russu de a prezenta publicului românesc dela granița de vest un cotidian, — a înfruntat greutățile începutului și astfel munca D-Sale nu mai pare atât de grea. Datoria tuturor românilor de bine este să-l sprijinească jertfind pentru inițiativa lui.

Căci Domnia Sa este ferm hotărât să se prezinte tuturor fraților săi intelectuali sub haina adevărului imparțial, departe de orice umbră politică.

În această nobilă tendință suntem datori să-l sprijinim cu toții căci mult pot face cei buni împreună. Domnia Sa este vrednic de laudă că e gata să evite tot ceea ce valorile intereselor înguste ar putea să compromită.

Noi vom urmări cu vie plăcere tot ceea ce ziarul „Voința

Poporului” va face pentru binele bisericii, școlii, administrației, armatei și pentru bunăstarea economică, socială și culturală a iubitului neam românesc. Vom fi bucuroși să vedem sprijinind duhul de frăție și orice acțiune de consolidare națională. Vom fi veseli să vedem că ziarele laudă virtutea și munca, osândind necinstea și lipsa dela datorie.

În înțelesul acesta îi dorim viață lungă

Arad 21 Martie 1929.

Dr. Gr. Gh. Comșa,
 Episcopul Aradului

Articolul de mai sus al P. S. S. Episcopului Dr. Grigorie Gh. Comșa al Aradului, socotindu-l o onoare de primul rang, îi adresez, pe această cale, mulțumirea omenească și asigur că „Voința Poporului” va fi la rândul ei, glasul tuturor ecourilor bisericii noastre și amoghești.

Mihail Russu

Cinematograful și Biserica.

Cum sporesc microbii, cari sapă temelia sentimentului creștin.

Intre minunile pe cari le a produs știința modernă, cinematografia ocupă un loc de frunte. Aceasta a devenit azi o artă, care se găsește în curs de progres și care tot mai mult tinde spre o complectă perfecționare.

Însă, producții filmelor de cinematograful, împinși de setea unei rapide îmbogățiri și de nebunia concurenței, se dau la fapte, peste cari noi, ca Români, și creștini, nu este permis să trecem cu ușurință.

Astăzi, cinematograful, nu numai distrează, ci mai degrabă poate fi considerat ca o școală, unde se propadă imoralitatea, prostituția și iscusința de a exroca și fura.

O sumară anchetă în salele de cinematograful, pela judecătorii pentru minori și în casele de corecțiune ale minorilor,

organele în drept, îndemnându-le să se sesizeze de relele arătate de semnatarul acestor rânduri și să intervină cu toată autoritatea lor ca să se ia cele mai radicale măsuri și dispoziții de îndreptare a răului, care roade în tulpina neamului nostru și, pentru ca făcând să scadă tot mai simțitor efectul celor din închisori și din instituturile de corecțiune, să se îngroașe tot mai mult numărul ascultătorilor în bisericile noastre.

ne ar da rezultate înspăimântătoare, confirmând intru toate afirmațiunile noastre.

Mai mult decât atât. „Matineurile matinale” în Dumineci și sărbătorile religioase, cu prețuri scăzute, atrag lumea tineretului dela asistarea la serviciul duminerezesc și dela conferințele cu subiect religios.

În felul acesta, proprietarii de cinematograful, își gifuiesc buzunarele cu bani, iar în schimb, în sufletul plăpând al tineretului se clatină și se distruge sentimentul religios, care la noi, Români, formează baza sentimentului național.

De aceea, fără de nici o dușmănie pentru arta modernă a cinematograful, dar dintru un sentiment de pur creștinism și patriotism îmi îndrept glasul rugător către Păstorii bisericii noastre creștine și către

Buletin Intern.

Opera de legislație își urmează drumul dinainte calculat. La Camera se urmează discuție pe articole a legii cooperatiei propunându-se câteva amendamente puse atât de majoritate, cât și de opoziție. Dl. Duca luând cuvântul a arătat deosebirile fundamentale ce există între ideologia liberală și cea național-țărănistă. În altă ordine de idei, s'a hotărât să se țină închisă cărciumiile pe tot timpul sărbătorilor, iar dl. ministru Răducanu cere sprijinul tuturor ca să se înființeze ceainării și case de citit în loc de cărciume.

Mai multă mișcare se observă la Senat unde s'a votat legea organizării jandarmei modernizând instituția și tinzând să facă din acest corp oameni cinstiți și conștiinți de datoria lor, scoțindu-i complet de sub orice tutelă politică.

S'a depus legea minelor. Cu toate demersurile directe și indirecte pentru modificarea legii, făcute de liberali, n'au avut nici un succes. Dnii Maniu și Madgearu își urmează linia stabilită de mai înainte. Atunci liberalii prin dl. Orléanu au citit o declarație prin care aduc la cunoștință că se retrag din Senat pe timpul discuției legii, rezervându-și dreptul de a aduce — când vor fi la guvern — modificările cari le socotesc acum dăunătoare interesului Statului.

Conferința pentru protecția copiilor din Banat.

Marți, în 19 Martie a. c. a avut loc în Timișoara o conferință a autorităților sanitare școlare, administrative și bisericești, în vederea îndreptării relelor cari pricinuesc scăderea populației în ținuturile Bănățene.

Conferința a fost convocată de către P. S. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcopul Aradului, care cu o vădită îngrijorare a constatat că populația din părțile Bănățene este în descreștere și se impun măsuri de urgență pentru îndreptarea relelor.

P. S. Sa luase măsuri în ceea ce privește Biserica, adresându-se prin scrisori pastorale și altele în drumuri către credincioșii Eparhiei Aradului, dar a simțit că este nevoie de colaborarea tuturor autorităților chemate a îndruma viitorul neamului nostru.

La apelul P. S. Sale, au participat la conferință următorii Dni: Dr. Iuliu Ionescu subprefectul jud. Timiș Torontal. Victor Ungur primnotar al jud. Severin, Dr. C. Rudnean primmedic al jud. Timiș, Dr. Vasile Cucu primmedic al jud. Arad, Dr. Nemoianu directorul spitalului de copii din Timișoara, Dr. Cornel Radu directorul spitalului de copii din Arad, Dr. Ioan Bontilă medic în Timișoara, Dr. Grigorovici și G. Popa consilieri ai orașului Arad, Cioflec inspector școlar, Onu revizor școlar, Dr. Ioachim Miloia președintele Asociației culturale din Banat, Vulpe directorul căminului de ucenici din Timișoara, Dr. Gheorghe Ciuhandu consilier eparhial, Dr. Patrichie Tiucra protopop, Dr. Ștefan Cioroianu protopop și preoții Ioan Imbroane și Traian Columba.

P. S. Sa a deschis conferința prin o cuvântare docu nentată, arătând că este nevoie de concursul tuturor factorilor sanitari, culturali, administrativi și bisericești, spre a se rezolvi probleme atât de impor-

tante cum sunt puericultura, concubinajul, divorțurile. După deschiderea conferinței ia cuvântul domnul Dr. Rudneanu insistând mai ales asupra concursului pe care organele bisericești și școlare sunt datorate a l da medicilor în cunoașterea cazurilor de boală.

Dl. Dr. Cucu a insistat asupra profilaxiei și a indicat unele măsuri de ordin administrativ-sanitar cu o competență întemeiată pe cunoașterea realităților.

Dl. Dr. Nemoianu spune că o puericultura nu este numai o problemă sanitară ci și o problemă de Stat.

Dl. Dr. Radu propune o serie de măsuri practice cerând ca toți intelectualii satelor să lucre în direcția de a combate moralitatea copiilor.

Au mai luat cuvântul Dnii: Primnotar Ungur, consilier Popa, Vulpe, pr. I. Imbroane, protopop. Dr. Cioroianu, protopop. Dr. Tiucra, etc.

După votarea mai multor desiderate P. S. Sa Episcopul mulțumeste celor invitați pentru munca depusă și închide conferința.

Numai pe un timp scurt!

Din cauza **reorganizării magazinului** nostru toate mărfurile de textile, ciorapi etc. ce avem în depozit le vindem în preț de cost (pe lângă achitare imediată)

RUDOLF KLEIN magazin de modă

A R A D, Str. Eminescu No.

Cine cumpără odată, se va convinge.

APOLLO. Cinema URANIA.

Din partea Direcțiunii cinematografului „publicarea programului românesc nu este important.”

ȘTIRI DE TOT FECUL.

Abonamente la „VOINTA POPORULUI“

Pe un an întreg Lei 500.—
Pentru funcționari
și țărani — — Lei 400.—

De ce costă abonamentul 500 și 400 Lei? Timbrele pentru abonament anual costă 100 Lei. Numerii de Sâmbătă și Duminică costă 2 Lei exemplarul, iar administrația abonamentelor e costisitoare.

Toți abonații din provincie, cari până azi n'au achitat costul abonamentului sunt rugați a ne trimite bani prin poștă, contrar vom suspenda trimiterea gazetei.

Acei cari doresc a abona ziarul zilnic sunt rugați de a ne trimite abonamentul pe o jumătate de an înainte.

Din Timișoara

Dela corespondentul nostru

O doamnă din societatea înaltă din Timișoara, s'a otrăvit cu sublimat

Văduva doctorului Augustin Bergman domiciliată în str. Poștei No. 4, s'a otrăvit azi, bând o soluție de sublimat. Motivele sunt de ordin material, deoarece după moartea soțului ei a rămas într-o situație precară. Pentru a-și asigura existența zilnică a deschis o școală de dans, care din cauza crizei ce bântuie nu producea nimic.

În desperarea sa a comis actul sinuciderii. Salvarea a transportat-o la Sanatorul Bega, unde făcând-ui-se o spălătură stomahală și revenindu-și puțin a declarat că e hotărâtă să moară și în caz că nu moare acum, o va face mai târziu.

Căsătoria regelui Boris

Regele Boris al Bulgariei se va căsători în curând cu principesa Giovana a Italiei. Papa și-a dat consimțământul cu condiția ca principesa să rămână catolică, primul născut să fie ortodox, iar restul copiilor catolici.

Revoluția din Mexic

Turburările se continuă în plin, ziarștii arestați și executați

În nordul Mexicului răscoala, despre care s'a scris atâtea prinziare, continuă în plin. Rebelii au obținut unele succese.

Mai mulți ziariști au fost arestați și executați, pentru că au in-

format publicul nefavorabil pentru trupele guvernamentale asupra evenimentelor. Se așteaptă o ofensivă finală în contra răscuțaților.

Arta românească în Arad

Salon oficial de pictură și sculptură românească

Din inițiativa Domnului General Anton Iovanovici, asociația „Infrățirea” în legătură cu dl. Dr. Lazar Nichi, directorul Palatului Cultural, au luat măsuri ca să se organizeze în Arad o sală de expoziție permanentă și o sală de salon oficial de două ori pe an în Palatul Cultural, unde se expune pânzele și sculpturile celor mai de seamă artiști din tot cuprinsul țării. Expoziția permanentă și salonul artistic vor fi organizate cu concursul societății „Cercul artiștilor” din București în primul salon se va deschide pe timpul serbărilor de desvelirea busturilor Xenopol și Coșbuc, serbări la cari, după cum se știe, va participa și Mareștea Sa Regina Maria.

Moarte subită

Josif Balázs din str. Remus no. 37, de multă vreme suferea de un morb de inimă incurabil. Eri seară pe la orele 11, după ce a venit acasă, boala a izbucnit din nou cu toată furia cauzându-i moartea imediată.

Furt de bijuterii

La comisariatul circ II. s'a prezentat soția lui Pomuțiu Petru din str. Cornel Popescu no 3, făcând denunț acelei circumscripții în contra unor necunoscuți, cari introducându-se în locuința s'a au furat bijuterii și bani în valoare de 4000. Divizia de urmăriri cercetează cazul.

Un stăpân dă afară servitoarea și îi reține banii

La poliția din Arad s'a prezentat eri servitoarea Lung Maria care a făcut reclamație în contra fostului său stăpân, Karácsonyi Constantin din Piața Catedralei No. 1.

Ea servise la Karácsonyi de mai multă vreme, iar acum fără nici un motiv a dat o afară, ba i a mai reținut și 1000 Lei, salariul de pe luna Martie. Servitoarea mai avea predat stăpânului său și un libel de depunere, cu care avea depuși la o bancă suma de 9700 Lei. Fostul stăpân l-a reținut și acest libel.

Poliția cercetează cazul denunțat.

Cetiți și răspândiți Voința Poporului

În atenția celor dela poștă

Pe lângă proverbiala comoditate, cu care e servit publicul arădan de către domnișoarele telefoniste, nise mai rezervă, la poșta din Arad, câte o mică surpriză și la scrisori.

Adesea se suprataxează plicurile deschise, a căror conținut e câte un mititel bilet de vizită și cari plicuri, conform taxelor stabilite, se taxează cu 1 leu. Arădanilor însă, adeseori nu li-se transmit aceste scrisori, mai înainte de a fi suprataxate. Motivul ar fi că în conținut e mai mult de 5 cuvinte, deci se consideră ca o scrisoare obișnuită. Înțelegem acest lucru, dar nu știm de când e instituită cenzura la poșta din Arad pentru acest soi de corespondență.

Mai ceva. Nu de mult un ofițer de rezervă primește un ordin dela regimentul său Fără mulțumire funcționarul dela scrisori, în zelul său, o taxează cu faxă dublă.

Noi știm că hârtiile venite dela autoritățile militare sunt scutite de porto și că nu se încasează pe socoteala particularilor.

Bătaie între advocați

Eri la Tribunalul din Arad s'a petrecut un fapt neobișnuit. Advocatul Dr. László discuta o chestiune cu adv. Dr. Furdul. La un moment dat un alt avocat Dr. Dante Gherman care trecea pe lângă dâșli, repezindu-se la Dr. László, l-a pămuit. Cazul a produs mare senzație.

Parale pierdute și găsite

Pe strada Mărășești s'a găsit un portmoneu cu parale. Proprietarul acestor parale sa se prezinte la Prefectura poliției, camera No. 7, unde pe lângă dovadă suficientă, își va putea ridica paralele.

S'a pierdut o verighetă cu brilliant

Pe strada Pompiliu, Mărășești ori Episcopul Radu s'a pierdut o verighetă cu brilliant. Cine a găsit-o e rugat să o ducă la poliție. Va fi recompensat

— Sanatorul Therapia Arad Str. I. Vulean 8 Telefon 532. Instalația cea mai modernă pt. operații. Bucătărie diaetică. Taxa de îngrijire cu vîpt și supraveghere medicală pe zi: cl. I. 450, cl. II. 350, cl. III 250 lei.

Un post de radio difuziune la Otopeni

Suntem informați că noua clădire pentru stațiunea de radio-difuziune română de la Otopeni s'au terminat. Deacum micile lucrări cari mai urmează nu împiedică întru nimic montarea postului. Lucrările de montare vor dura 40—50 zile. Emisiunile de probă vor începe în luna Iunie iar la toamnă va avea loc inaugurarea, ce se va serbători cu un deosebit fast. Pentru a informa pe amatorii radiofoniști, mai observăm că actualele emisiuni nu pot fi recepționate dat fiind faptul că postul lucrează abea cu o intensitate de 0.12 Kw. Noua noastră stațiune e cu atât mai mult binevenită cu cât statele vecine, între cari și Jugoslavia cu postul nou dela Belgrad, funcționează în condiții perfecte și ne au întrecut în această privință.

